

Broedvogelinventarisatie Golf & Country Club “De Graafschap” 2024

Foto: Roodborst.. Hans van Hoorn

1. Gebiedsbeschrijving

De 18 holes par 72 golfbaan van de Lochemse Golf & Country Club “De Graafschap”, op de gronden van de voormalige landgoederen Het Rad en Het Hameland, vormt één van de grote open terreindelen in het aaneengesloten bosgebied van het Grootte Veld en de daarop aansluitende landgoederen. Een gebied dat zich uitstrekt over het grondgebied van de gemeente Lochem, Bronckhorst en Zutphen is een belangrijke schakel in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het golfterrein ligt op de grens van het kleinschalige kampenlandschap naar het heideontginnings-landschap. Gebieden die door agrarische activiteiten in de vorige eeuw sterk zijn veranderd. Aan de noordzijde vormt de N346, min of meer, een scheidslijn tussen genoemde landschapstypen.

Het golfterrein grenst rondom aan bos- en landbouwpercelen in eigendom bij verschillende particulieren en Natuurmonumenten. Aan de zuidkant liggen gronden van Domeinen die in gebruik zijn als militair oefenterrein. Aan de oostkant liggen verschillende vormen van verblijfsrecreatie waaronder de grootschalige bosparken van vakantiecentrum Ruighenrode en de vakantiehuisjes van "De Witte Berken". Het golfterrein wordt ontsloten door de N346, oftewel de Zutphenseweg, en de Sluitdijk die tot aan het clubgebouw en de aangrenzende parkeervoorziening is geasfalteerd en daar overgaat in zandweg met naastliggend fietspad.

Bij het beheer van het golfterrein wordt in eerste instantie rekening gehouden met de functie van het gebied als speelveld. De delen van de baan die geen speltechnische functie hebben worden extensief beheerd. Voor die beheerwerkzaamheden is een werkprotocol opgesteld met als uitgangspunt de aanwezige natuurwaarden (bos, windsingels, mantelvegetaties, waterpartijen en rietkragen, heide, schraal- en soortenrijk grasland) buiten het speelveld waar mogelijk te behouden en te versterken behouden blijven.

Gele belijning: begrenzing gebied. Rode lijn: Sluitdijk. A en B: geïnventariseerde delen.

2. Waarnemers: Anne en Anne Marie Bruggink, Eddie Oosthof, Fons Roording, Gerrie Klein-Baltink, Gerrie en Wim Nijenhuis, Hans van Hoorn en Jos Pijnenburg.

3. Werkwijze en omstandigheden

BMP-methode, zoals beschreven in Vergeer et al. (2023), te downloaden via de Sovon-website. Middels ten minste zes integrale bezoeken overdag met nadruk op de (vroeg) ochtenduren (totaal 26.10) zijn de aantallen en verspreiding van broedvogels in kaart gebracht. Er is een avondbezoek van circa 2 uur in januari aan het gebied gebracht om de bosuil in kaart te brengen. Er werden geen uilen gehoord. Bij de inventarisatie is het gebied in twee delen gesplitst (A /B) waarbij de Sluitdijk als grens werd gebruikt. Beide delen werden op dezelfde datum, moment van de dag en in een -min of meer- gelijk tijdbestek door verschillende waarnemers bezocht. **Waarnemingen uit de beide geïnventariseerde delen(A /B) zijn in tabel (4) gebundeld.** Bij de tellingen is uitgegaan van de standaard BMP-A soortenlijst (Vergeer et al. 2023). Dagactieve zoogdieren zijn tevens meegenomen in de monitoring. In het veld zijn de waarnemingen ingevoerd op een tablet in de app Avimap, waarbij voor iedere waarneming soort, locatie, tijdstip en broedcode zijn vastgelegd, inclusief de door de waarnemer afgelegde route. Na afloop van elke telling zijn de data doorgestuurd naar de server van Sovon. Na afloop van de laatste bezoekronde zijn de waarnemingen automatisch geclusterd tot territoria. Na bepaling van de territoria zijn de totalen gecontroleerd.

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt later op de dag ook af, vooral bij hoge temperaturen. Daarom worden de weersomstandigheden in het

broedseizoen van 2024 kort samengevat. Januari was zonnig, nat en aan de warme kant. Februari was zeer zacht, heel nat en somber. Maart was warm, vrij droog en somber. April was kletsnat, zacht, maar met minder zonuren dan normaal. Mei was uitzonderlijk zacht maar ook recordnat en uitermate somber. Juni was relatief koel, regenval en aantal zonuren waren normaal. In tabel 3.1 zijn de variabelen temperatuur, aantal zonuren en hoeveelheid neerslag samengevat van KNMI meetstation De Bilt. Ondanks dat het weer in de vier maande wisselvallig tot heel nat was waren er voldoende ochtenden met gunstige telomstandigheden.

Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, maandelijks aantal zonuren en hoeveelheid neerslag) in de periode januari-juni 2024, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref. staat voor langjarig gemiddelde (1991-2020).

Maand	Gemiddelde temperatuur (°C)		Zonuren		Neerslag (mm)	
	2024	Ref.	2024	Ref.	2024	Ref.
Januari	3.9	3.6	86	68	82	68
Februari	8.2	3.9	52	92	106	58
Maart	9.0	6.5	126	146	53	46
April	10.8	9.8	167	196	40	82
Mei	15.5	13.4	218	225	55	59
Juni	15.8	16.2	227	214	66	62

4. Aantal territoria broedvogels Golf & Country Club “De Graafschap” in 2024 (bezoektijd en datum) en vergelijk met eerdere broedvogelinventarisatie in 2017.

Soort	31 januari	27 maart	10 april	25 april	6 mei	24 mei	12 juni	aantal auto cluster territoria	aantal auto cluster territoria	hoogste broed-code	totaal aantal waarn.
	18:39 20:39	06:25 08:11	06:24 08:18	06:11 08:05	05:59 07:53	05:48 07:52	06:10 08:11				
								2017	2024		
	1 avond	2 zonop	3 zonop	4 zonop	5 zonop	6 ochtend	7 ochtend				
Appelvink			1		1	2	3	1	5	2	8
Blauwe Reiger		2		2		2	1			0	7
Bonte Vliegenvanger			1	1	10	8		9	7	13	26
Boomklever		4	3 (1)	3	1		2	3	5	2	13
Boomkruiper		1		4	7	13	3	1	8	2	31
Boomleeuwerik		1(1)	1			2	2		1	2	6
Boompieper				1	3	6	4	1	7	2	14
Bosrietzanger						1			1	2	1
Bosuil								1			
Buizerd	(1)		2					1		1	2
Dodaars				1					1	2	1
Ekster				1		1	1	3	1	3	3
Fazant				1						2	1
Fitis				1	4	1		5	5	2	6
Fuut	(1)									12	
Gaai		3	3	3	3	2	6	4	5	3	20
Geelgors							1	1		2	1
Gekraagde Roodstaart			(1)	5	4	3	5	5	9	2	17
Glanskop		6	2	6	3		1		8	2	18
Goudhaan		1	2		1	4		3	5	2	8
Goudvink			1		2	3		5	3	3	6
Grauwe Gans				2				1		3	3
Grauwe Vliegenvanger					1		1		2	3	1
Groene Specht		1(1)	(2)	5	1	3	1	2	2	2	11
Groenling		1	1		1			4	2	2	3
Grote Bonte Specht		4 (2)	8(1)	9	5	13	12	8	8	7	55
Heggenmus		1	1			2		2	2	2	4
Holenduif			1	4		1		3	5	3	6
Houtduif		4(1)	6(1)	16	5	23	6	9	19	3	60
Huisemus			1	1		1	1	1	1	3	5

Soort	31 januari	27 maart	10 april	25 april	6 mei	24 mei	12 juni	aantal auto cluster territoria	aantal auto cluster territoria	hoogste broed- code	totaal aantal waarn.
	18:39 20:39	06:25 08:11	06:24 08:18	06:11 08:05	05:59 07:53	05:48 07:52	06:10 08:11				
								2017	2024		
	1 avond	2 zonop	3 zonop	4 zonop	5 zonop	6 ochtend	7 ochtend				
Ijsvogel	(1)									1	
Keep			1							2	1
Kleine Bonte Specht								1			
Kerkuil								1			
Koekoek									1	2	1
Koolmees		8	18	25	30	31	1 (1)	15	30	12	113
Kuifmees				2					2	2	2
Meerkoet		4	2	3	3	2	3	1	3	12	17
Merel		11(1)	11	16	16	20	16	21	24	12	90
Pimpelmees		17	36(1)	24	31	22	14	16	33	13	144
Putter		1	2			4	2	1	5	3	10
Raaf							(1)			1	
Roodborst		18	17(1)	10	20	25	17	19	25	2	107
Scholekster				1						3	1
Sijs										3	7
Sperwer		1								1	1
Spreeuw		4	2(1)	12	7	19	4	4	19	16	48
Staartmees							2	1		3	2
Tjiftjaf		17	15(2)	19	13	25	19	7	26	2	106
Tuinfluitier								3			
Turkse Tortel										2	1
Vink		20 (1)	24(1)	25	23	37	24	30	35	2	158
Waterhoen								1			
Wilde Eend		1	1	1	2	5		2	1	3	10
Winterkoning		5	3	7	7	7	3	9	7	7	32
Witte Kwikstaart		2	4	4	4	5	5	3	5	3	24
Zanglijster		3	3(2)	8	1	3	1(1)	8	8	14	19
Zwarte Kraai		1	1	6	2	7	2	2	5	3	19
Zwarte Mees			(1)	4	1	1	2		4	2	8
Zwarte Specht			(1)	4				1	1	3	5
Zwartkop			15	13	15	28	17	18	24	3	88
Broedende soorten								43	42		
Soort	31 januari	27 maart	10 april	25 april	6 mei	24 mei	12 juni	aantal autocluster territoria	aantal autocluster territoria	hoogste broed- code	totaal aantal waarn.
	20:39 20:39	06:25 08:11	06:24 08:18	06:11 08:05	05:59 07:53	05:48 07:52	06:10 08:11				
								2017	2024		
	1 avond	2 zonop	3 zonop	4 zonop	5 zonop	6 ochtend	7 ochtend				
Das						2				0	2
Haas				6	4	8	5			0	23
Huiskat						1				0	1

*Opmerking: Getallen tussen haakjes zijn waarnemingen buiten de plotgrenzen.